

De Doop in Water

Wat zegt de Bijbel over de doop?

Paul de Cock

Pinkster Gemeente Immanuël
Kraanvogelstraat 1 3815 TP Amersfoort

DE DOOP IN WATER

Toen Johannes de Doper mensen begon te dopen in de Jordaan was dat niet iets vreemds voor de Joden, niemand stelde daar vragen over. Dit komt omdat het gebruik van de doop heel gewoon voor hen was en hoorde bij hun godsdienstig leven (Lev.22:4-6). Als men lichamelijk onrein was, b.v. door het aanraken van een dode of iets onreins, dan was men pas weer rein als het onreine verwijderd was en men zich helemaal gebaad had in water. Tot voor kort kenden de orthodoxe Joden nog steeds de rituele onderdompeling.

Naäman de Arameeër werd gereinigd van zijn melaatsheid, doordat hij zich zevenmaal onderdompelde in de Jordaan (2 Kon. 5), een mooie illustratie van de doop.

Johannes de Doper nam dat doopgebruik over, maar gaf er een nieuwe geestelijke betekenis aan: de reiniging van het hart. Hij doopte de mensen onder belijdenis van hun zonden, zoals Jesaja profeteerde: "Wast u, reinigt u, doet uw boze daden uit Mijn ogen weg" (Jes. 1:16).

Onze doop is niet een afwassen van lichamelijke onreinheid, maar symboliseert de reiniging van hart en geweten (1 Petr.3:21).

De rituele wassing werd nog op een tweede manier gebruikt onder het Oude Verbond, nl. bij de priesterwijding (Lev. 8:4-6). Het symboliseert voor ons dus niet alleen de afwassing van het zondige verleden, maar ook onze wijding als priesters voor God (1Petr. 2:5, Openb. 1:6).

De doop symboliseert het feit dat we in de bekering en wedergeboorte één geworden zijn met de dood en opstanding van Jezus. Door onze bekering wordt onze oude mens uitgeleverd aan God en medegekruisigd met Christus. Door de doop getuigen we dat we, wat ons oude leven betreft, ons vereenzelvigd hebben met de dood van Christus. Als we ondergaan in het water, wordt symbolisch het oude leven met Christus begraven. Als we weer opkomen uit het water, belijden we samengegroeid te zijn met Zijn opstanding. Van nu af aan leven we ons leven met Christus en wandelen met Hem in nieuwheid des levens (vgl. Rom. 6:1-8).

Er worden nog twee voorvallen uit het Oude Testament aangehaald om de doop te illustreren. De Ark van Noach waarin door het water heen mensen gered werden van het oordeel en de ondergang en de doortocht door de Rode Zee, waarbij mensen verlost werden uit de slavernij van zonden (1 Petr. 3:20-21, 1 Cor. 10:2). De doop is dus de Bijbelse wijze om weer te geven dat men met Christus een nieuw leven is begonnen. Het is een bede van een goed geweten tot God.

Indien gij gelooft

De kamerling uit Ethiopië vroeg: "Wat is er tegen dat ik gedoopt wordt?" Het antwoord laat er geen twijfel over bestaan: "Indien gij van ganser harte gelooft, is het geoorloofd" (Hand.8:36-37). Ook de Here Jezus stelde duidelijk dat geloofsvertrouwen vooraf moet gaan aan de doop (Marc.16:16).

Johannes de Doper en Petrus gebruikten het woord 'bekering'.

Bekering tot Christus moet vooraf gaan aan de doop. En die bekering moet ook echt zijn, de vrucht ervan moet zichtbaar zijn in een veranderd leven (Mat.3:5-9).

Steeds als er over de doop gesproken wordt, komt tot uiting dat het iets persoonlijks is, dat men zichzelf uit eigen beweging moet laten dopen. Een ander kan en mag die beslissing niet voor je nemen. Dit is logisch, want het gaat ook om een persoonlijke bekering en geloof.

Niet alles wat men 'doop' noemt heeft waarde voor God. Er is in de Bijbel alreeds sprake van een doop, die overgedaan moest worden. De discipelen te Efeze waren nog gedoopt in de doop van Johannes de Doper. Ze kenden toen de Here Jezus nog niet en konden zich dus ook niet tot Hem bekeren en in Hem geloven. Daarom gold hun doop niet. Nadat ze werkelijk zich persoonlijk tot Jezus bekeerd hadden, werden ze door Paulus voor het eerst gedoopt met de doop die geldt voor de Nieuw-Testamentische gemeente (Hand. 19:2-5).

Het is geen vrijblijvende zaak of men zich al of niet na zijn bekering moet laten dopen. De Here Jezus vond het voor Zichzelf noodzakelijk om Zich uit eigen beweging te laten dopen. Hij had geen doop nodig, want Hij was zonder zonden. Maar Hij gaf het voorbeeld, waar geen gelovige aan voorbij mag gaan. Aldus betaamt het ieder persoonlijk alle gerechtigheid te vervullen (Mat.3:13-17).

Het is de opdracht van Jezus aan allen die in Hem geloven, om zich in navolging van Hem te laten dopen (Mat.28:19). Bovendien is de doop onlosmakelijk verbonden aan je beslissing de Heer toe te behoren en te dienen, het is een onderdeel van je behoud: "Wie gelooft en zich laat dopen zal behouden worden" (Marc. 16:16). Het is een stap van gehoorzaamheid en openlijke belijdenis dat je voor Jezus hebt gekozen.

Natuurlijk is persoonlijk geloof belangrijker dan de doop; als geloof ontbreekt dan ben je verloren, ook al ben je gedoopt. Er kunnen uitzonderlijke omstandigheden zijn waardoor men zich onmogelijk kan laten dopen. Een voorbeeld is de moordenaar aan het kruis naast Jezus, die wel tot bekering kwam en daar openlijk van getuigde, maar begrijpelijk niet in de gelegen-

heid was om zich hoe dan ook te laten dopen. Hij was natuurlijk ontheven van de opdracht om zich te laten dopen (Luc. 23:40-43).

Zegen en strijd

Wie zich laat dopen is gehoorzaam geworden aan Christus. De doop gaat gepaard met blijdschap en zegen, zoals iedere geloofsstap zegen afwerpt. Doopdiensten hebben altijd iets extra feestelijks. De kamerling ging na de doop zijn weg met blijdschap.

Na de bekering en doop ligt er voor ieder de belofte van de vervulling met de Heilige Geest (Hand. 2:38-39).

Als men besluit om zich te laten dopen, komt er soms ook geestelijke strijd bij. Het kunnen de mensen in je omgeving zijn die trachten je er van te weerhouden. Andere keren zijn het omstandigheden of innerlijke gevoelens. Johannes de Doper, de beste vriend van Jezus, probeerde met de beste bedoelingen Jezus ervan te weerhouden om Zich te laten dopen (Mat.3:14). Het is niet goed er aan toe te geven, al kost het innerlijke strijd.

Na de doop was er voor Jezus nog veel meer strijd toen Hij verzocht werd door de boze (Mat. 4:1-11). Strijd en verzoeken blijven ons niet bespaard. Satan probeert onze vrede in Christus te ondermijnen en ons te weerhouden met de Heer verder te gaan. Maar strijd betekent niet dat je niet op de goede weg bent of dat je geloof niet goed is. Uiteindelijk laat de Heer zoveel toe in ons leven als we aankunnen. Als we volharden dan keert de rust in onze ziel weer terug en worden we sterker in ons geloofsleven.

Geen kind

Nergens in de Bijbel wordt vermeld dat kinderen gedoopt werden; men zoekt er tevergeefs naar. De gevangenvaarder te Filippi liet zich met zijn gehele huis dopen. Er wordt niet vermeld dat daar kinderen bij waren. Integendeel, er waren geen kinderen, want allen kwamen tot geloof en zo iets kunnen baby's nog niet (Hand. 16:32-34).

Baby's kunnen niet aan de voorwaarden voor de doop voldoen. Maar ze hebben ook nog geen bekering en doop nodig, want ze leven nog voor God en hebben nog geen zonden bedreven. Pas als ze op-groeien en Gods wetten in het geweten beginnen te leven, begint ook de zonde te leven en beginnen ze voor God te sterven (Rom. 7:9). Als baby's besprenkeld worden, dan geldt dat Bijbels gezien niet als doop. Men kan het hooguit beschouwen als een oprechte daad van de ouders, die, naar hun beste inzichten handelend, hun kinderen opdragen aan de Heer. Ze blijven zelf verantwoordelijk om voor de Heer te kiezen en dit tot uiting te brengen in de doop.

Jesus liet door Zijn discipelen de mensen dopen die tot bekering kwamen (Joh. 4:1-2). Toen echter de kinderen bij Hem gebracht werden liet Hij ze niet dopen, maar legde hen de handen op en zegende ze (Marc. 10:13-16). Wat de besnijdenis van het Oude Verbond betreft, die is niet vervangen door het uiterlijk teken van de doop, maar door de ware besnijdenis van het hart, naar de Geest, hetgeen geen werk van mensenhanden is. Dit is de bekering en wedergeboorte van het hart (Rom. 2:28-29, Col. 2:11-12). Een uiterlijk teken aan het lichaam heeft op zichzelf geen waarde, als het niet vooraf gegaan is door innerlijke vernieuwing. Overigens is dopen niet hetzelfde als iets met een paar druppeltjes besprenkelen. Dopen gebeurde in de Bijbel door onderdompeling. Daarom moest Johannes de Doper een plaats opzoeken waar veel water was (Joh. 3:23). "En nu, wat aarzelt gij nog; sta op, laat u dopen" (Hand. 22:16). De bekeerlingen in het N.T. lieten zich op dezelfde dag van hun bekering of snel daarna dopen (Hand. 2:41, 8:36, 16:33). Enkele weken tussenruimte is niet verkeerd, maar er is geen reden om er te lang mee te wachten. Tenzij men nog jong is. De Here Jezus ging ook pas met Zijn 12e voor het eerst naar de tempel. Over het algemeen is een goede leeftijd voor jongeren rond 16 jaar. Ze zijn dan meer bewust van wat de doop voor hen inhoudt.

Gespreksvragen

1. Waarom gebruikte Johannes het symbool van de doop?
Welke betekenis gaf hij eraan?
2. Welke voorwaarden stelde hij aan hen die gedoopt wilden worden?
Waarom wist hij dat de Farizeeën en Sadduceeën daar niet aan voldeden?
3. Hoe liet Johannes de Doper zien dat het doopgebeuren een breuk is met de gedachte dat je er automatisch bij hoort, omdat je ouders gelovig zijn?
4. Wat is het verschil tussen de doop van Johannes en de doop in de Naam van Jezus (vgl. Hand. 19:3-5)?
5. Waarom liet Jezus zich dopen?
6. Wat was Zijn strijd voor en na de doop?
7. Waarin lijkt de geestesdoop op de waterdoop en waarin verschillen ze duidelijk?

Het artikel uit deze brochure is ontleend aan het boek
"Er helemaal bijhoren" van Paul de Cock.
Dit boek over de fundamenteën van het christelijke geloof is
op aanvraag verkrijgbaar bij de boekentafel.